



ระดมแบงก์รัฐ อุ้มภาคเกษตร กันมือบุงกรุง

กนกวรรณ บุญประเสริฐ

ไปสัปดาห์นี้คงจะได้เห็นโฉมหน้าคณะรัฐมนตรี (ครม.) ชุดใหม่ ที่นำโดย พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี คนที่ 29 ของไทย นโยบายสำคัญที่รัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์จะเดินหน้าคือการบริหารจัดการภาคเกษตรที่เป็นหัวใจสำคัญของเศรษฐกิจไทย และการยกระดับรายได้ของเกษตรกรไทยแบบยั่งยืน โดยมีเป้าหมายตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) กำหนดไว้ คือ การปฏิรูปภาคเกษตรไทย

ภายใต้แนวคิดให้เลิกโครงการประชานิยมทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นโครงการรับจำนำข้าวที่สร้างความเสียหายไม่น้อยกว่า 5 แสนล้านบาท ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา รวมถึงโครงการประกันรายได้ที่เคยใช้เงินในการจ่ายส่วนต่างราคาขายกับราคาที่รัฐบาลประกันปีหนึ่งตก 6-7 หมื่นล้านบาท และจะไม่ใช้วิธีอุดหนุนราคาและไม่รับซื้อสินค้าจากเกษตรกรมาเก็บสต็อกของรัฐบาลเพิ่มขึ้นอีก

คาดว่าจากนี้จะมีเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบออกมาชุมนุมเพื่อขอให้รัฐบาลช่วยพยุงราคา หรือใช้การจ่ายเงินผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือ ธ.ก.ส. เหมือนเคย ล่าสุดแนวร่วมเกษตรกรชาวสวนยางพารา เข้ายื่นหนังสือเปิดผนึกผ่านศูนย์ดำรงธรรม จ.สุราษฎร์ธานี ถึงหัวหน้า คสช. ให้เร่งช่วยเหลือแก้ไขปัญหาราคายางพาราคดต่ำเป็นวาระเร่งด่วนที่สุด พร้อมรอคำตอบภายใน 7 วัน ก่อนรวมตัวเคลื่อนไหวครั้งใหญ่แล้ว

ขณะที่พืชตัวอื่น เช่น ลำไย ลองกอง เงาะ ก็ล้วนแต่มีปัญหาเรื่องการขยายพื้นที่เพาะปลูกมาก ราคาตก แถมถูกพ่อค้าคนกลางกดราคา และตัวที่สำคัญ คือ ข้าว ที่อาจมีเกษตรกรมาชุมนุมเพื่อขอให้รัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ เข้าอุ้มพยุงราคา

แม้ คสช.จะบอกว่าไม่มีการจำนำและพยุงราคา แต่แนวทางการแก้ปัญหาที่ยังไม่หลุดวงโคจรให้ธนาคารเฉพาะกิจของรัฐ เช่น ธ.ก.ส. รวมถึงธนาคารออมสินเข้าไปปล่อยกู้ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ซึ่งก็หนีไม่พ้นการปล่อยกู้เพื่อรับ

ซื้อผลผลิต เพียงแต่นี้ใช้วิธีการปล่อยกู้ผ่านสหกรณ์การเกษตรและผู้ประกอบการที่ทำหน้าที่รับซื้อผลผลิตแทนรัฐบาล เพื่อลดความเสี่ยงเรื่องการแบกรับสต็อกสินค้าเกษตรไว้ในมือจำนวนมากๆ เช่น รัฐบาลที่ผ่านมาเพราะมาตรการที่ออกไป เช่น การลดต้นทุนการผลิต ขอความร่วมมือผู้ประกอบการลดราคาปุ๋ย ยาฆ่าแมลง ค่ารถไถ ไม่ถือเป็นการเกอถูกที่คัน

ล่าสุด คสช.และกระทรวงการคลังสั่งแบงก์รัฐปล่อยกู้เพื่ออุ้มภาคเกษตรแล้วไม่น้อยกว่า 1.5 แสนล้านบาท โดยมี ธ.ก.ส.เป็นเสาหลักในการปล่อยกู้ถึงมือเกษตรกร เช่น การปล่อยสินเชื่อ 3 หมื่นล้านบาท อุ้มยางพารา แยกเป็น ธ.ก.ส. ปล่อยกู้ 1.5 หมื่นล้านบาท เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้สถาบันเกษตรกรนำไปรับซื้อยาง 1 หมื่นล้านบาท และอีก 5,000 ล้านบาท ปล่อยกู้สำหรับการปรับปรุงโรงงานแปรรูปยางแท่ง และสนับสนุนการซื้อยางมาแปรรูป ส่วนธนาคารออมสินปล่อยกู้ 1.5 หมื่นล้านบาท ให้กับโรงงานที่ใช้ยางเป็น

วัตถุดิบในกลุ่มเอสเอ็มอี อาทิ โรงงานถลุงมือยาง ล้อรถยนต์ โดย คสช.จะอุดหนุนดอกเบี้ย ให้ 3%

สำหรับการแก้ปัญหาการค้าล้ายุคค่านั้นได้ สั่งให้ ธ.ก.ส. ธนาคารกรุงไทย ธนาคารพัฒนา วิสาหกิจชนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (เอสเอ็มอีแบงก์) และบริษัทประกัน ลินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) สนับสนุน ลินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ สถาบันเกษตรกร และผู้ค้ารายย่อยวงเงิน 1,184 ล้านบาท ใน อัตราดอกเบี้ย 4% สำหรับผู้ประกอบการและผู้ค้ารายย่อยและอัตราดอกเบี้ย 2% สำหรับ สถาบันเกษตรกร เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการรวบรวมและแปรรูปเพื่อการส่งออก

จากที่ก่อนหน้านี้ ธ.ก.ส. ได้รับไฟเขียวให้ ปลดปล่อยเกษตรกรพยุราคาข้าว ในโครงการลด ดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อการผลิตแก่เกษตรกรผู้ปลูก ข้าวในปี 3.57 ล้านราย ลงอีก 3% ต่อปี ให้กู้ รายละไม่เกิน 5 หมื่นบาท ได้รับชดเชย ดอกเบี้ย 2,292 ล้านบาท มีเกษตรกรเข้า โครงการแล้วกว่า 2 ล้านราย โครงการ ลินเชื่อให้กลุ่มสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่ม เกษตรกรไปรับซื้อผลผลิตข้าวเปลือกเพื่อการ จำหน่าย วงเงินลินเชื่อ 1.8 หมื่นล้านบาท และปล่อยกู้อีก 2,000 ล้านบาท เพื่อแปรรูป ข้าวเพิ่มมูลค่า รวมถึงโครงการลินเชื่อชะลอการ ขายข้าวเปลือกในปี สามารถนำไปใช้จ่ายในครัว เรือนและภาระหนี้สินได้ไม่เกินรายละ 3 แสน บาท โดยไม่เสียดอกเบี้ย เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พ.ย. 2557 ถึงวันที่ 30 ก.ย. 2558 เป้าหมายใน เขตพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียง เหลือ จำนวนข้าวเปลือกหอมมะลิ 1.5 ล้านตัน วงเงินลินเชื่อ 1.72 หมื่นล้านบาท โดยใช้

เงินทุน ธ.ก.ส. และรัฐเป็นผู้ชดเชยต้นทุนเงิน ในอัตรา FDR+1

อีกทั้งยังมีโครงการลินเชื่อเพื่อสร้างมูลค่า เพิ่ม (Value Chain) ตามห่วงโซ่อุปทาน ปลดปล่อย 6.5 หมื่นล้านบาท เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในพืช เศรษฐกิจ 9 ชนิด ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และพลังงานทดแทน ยาสูบ และโคเนื้อ ปลดปล่อยสูงสุดต่อรายถึง 3 ล้านบาท และยังปล่อยกู้ให้กองทุนอ้อยและ น้ำตาลทราย นำไปจ่ายเพิ่มค่าอ้อยฤดูกาลผลิตปี 2556/2557 ในอัตรา 160 บาท/ตัน โดยจ่าย ตรงให้กับชาวไร้อ้อยในทุกต้นอ้อยที่ส่งเข้าหีบใน โรงงานน้ำตาลทรายวงเงินกู้ 1.65 หมื่นล้านบาท คิดดอกเบี้ยในอัตรา MLR-0.75/ปี

คงปฏิเสธไม่ได้ว่าวิธีการปล่อยกุดังกล่าว ส่วนหนึ่ง คือ การพยุราคา แต่ก็ถือเป็นการ เข้าแทรกแซงที่ไม่ทำให้กลไกตลาดพังเสียหาย เช่น การรับจำนำข้าวทุกเมล็ดของรัฐบาล ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

ทั้งนี้ การอัดเงินลินเชื่อถือเป็นมาตรการ ระยะสั้นที่เห็นผลเร็ว เพราะช่วยบรรเทาความ เดือดร้อนของเกษตรกรได้ ส่วนมาตรการระยะ ยาวที่ คสช. กำลังดำเนินการอยู่ คือ การทำ ร่างยุทธศาสตร์ลินเชื่อเกษตรเป็นรายพืช เศรษฐกิจ 4 สินค้า เป็นโรดแมป คือ ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และอ้อย โดยมีที่ตั้งคณะอนุกรรมการร่วมจัดทำยุทธ ศาสตร์ลินเชื่อเกษตรทั้ง 4 ชนิดให้เกิดความ สมดุล มั่นคง มีขีดความสามารถในการแข่งขัน ที่ยั่งยืน ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศ เช่น กรณีของยางพารา มีการเสนอการสร้างสมดุล โดยลดปริมาณน้ำยาง หลังประเทศจีนลดการ พึ่งพาการนำเข้าจากไทย แต่หันไปส่งเสริมการ

ปลูกในลาว กัมพูชา และพม่า มีพื้นที่เท่าไทย ทั้งประเทศ แล้วหันส่งเสริมแปรรูปจากยาง พาราเป็นผลิตภัณฑ์ยางพารา โดยดึงเงินจาก ค่าธรรมเนียมเก็บจากผู้ส่งออกยางมาใช้ในการ พัฒนา และต้องควบคุมพื้นที่การปลูกยาง ให้ลดลง

ขณะที่ พล.อ.ประยุทธ์พูดในรายการคืน ความสุขให้คนในชาติล่าสุดว่า การปฏิรูปภาค เกษตรต้องเกี่ยวพันทั้ง 3 กระทรวง คือ กระทรวงเกษตรฯ ดูแลเรื่องการผลิต กระทรวง พาณิชย์ค้าขาย กระทรวงการคลังเก็บภาษี โดย ต้องมีการวางแผนตั้งแต่การปลูก แปรรูป ขาย กระทรวงการคลังก็ต้องไปดูกฎกติกาว่าภาษีจะ ทำอย่างไร จะได้ผลประโยชน์ตอบแทนรัฐเท่าไร บางอย่างต้องสร้างแรงจูงใจ ตรงนี้คือสิ่งสำคัญ ที่ต้องคุยกันมากกว่าการที่จะดูว่าพอราคาตกต่ำ แล้วต้องมาพยุราคา (Subsidize) เมื่อไหร่จึง จะพอ ไม่มีเงินไปทำอย่างอื่น เพราะทุกคนต้อง การหมด ต้องการรถไฟฟ้า ต้องการรถไฟฟ้าคู่ แล่งน้ำ แต่เงินทั้งหมดต้องมาพยุราคา ซึ่งทำ มายาวนานและต้องลดค่าใช้จ่ายตรงนั้นลง เพื่อให้ทันเวลาที่เราจะก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน หรือเออีซี ด้วย

จะเห็นว่าการแก้ปัญหาการค้าล้าเกษตร ตกต่ำคงต้องใช้มาตรการหลายอย่างมาร่วมด้วย ช่วยกัน ทั้งเรื่องการปรับโครงสร้างภาคเกษตร การลดต้นทุน การเพิ่มมูลค่าสินค้า และการหา ตลาดส่งออกใหม่ๆ รวมถึงการแทรกแซงราคาที่เหมาะสม ถือว่าเป็นมาตรการระยะสั้นที่ยัง มีความจำเป็นต่อภาคการเกษตรต่อไป จนกว่า "รัฐบาลใหม่" จะปฏิรูปภาคเกษตรได้ตามที่ วาดฝันไว้ ก็ถึงเวลาที่เกษตรกรไทยจะหลุด พ้นโครงการประชานิยมอย่างแท้จริงเสียที ■